

rozptyl mezi žáky. Protože schopnosti řešit problémy jsou potřebné ve všech povoláních, a neučí se ve škole jako samostatný předmět, ale člověk si je osvojuje díky dobrým výukovým postupům v jednotlivých hodinách, neměl by výkon v řešení problémů být genderovými stereotypy významně ovlivněn. Pak by se na výkon v řešení problémů mohlo pohlížet jako na celkový ukazatel genderové předpojatosti ve vzdělávacím systému dané země.

Dobrá zpráva je, že ve většině zemí a ekonomických celků není v průměrném výkonu dívek a chlapců v řešení problémů žádný velký rozdíl. Ovšem země, které vykazují významné rozdíly ve výkonu obou pohlaví v řešení problémů, jako jsou Spojené arabské emiráty (kde dívky překonávají chlapce), Kolumbie a Japonsko (kde chlapci překonávají dívky), možná nenabízí chlapcům a dívkám ve vzdělávání stejné příležitosti, zejména pokud jsou tyto rozdíly patrné i v ostatních předmětech. Pokud země neinvestují do rozvoje schopností dívek tolik jako do rozvoje schopností chlapců, mohou prohrávat v globální konkurenční soutěži o talenty.

Třebaže v průměru se výkony chlapců a dívek významně neliší, rozdíly ve výkonu v řešení problémů jsou větší mezi chlapci než mezi dívkami. Na nižších úrovních schopnosti řešit problémy jsou obecně stejné poměry chlapců a dívek. Ale žáci s nejlepším výkonem v řešení problémů jsou většinou chlapci - s několika pozoruhodnými výjimkami, jako je Austrálie, Finsko a Norsko, kde je podíl dívek stejný jako podíl chlapců. Podobně je tomu i u dospělých. Nejlepší řešitelé problémů jsou většinou muži (OECD, 2013b).² Zvýšení počtu dívek na nejvyšších úrovních řešení problémů a zlepšení jejich schopnosti zvládat složité neznámé problémy umožní v budoucnosti většímu počtu žen získávat vedoucí postavení v práci.

Omezit nerovnosti ve vzdělávání související se socioekonomickým statusem

I když je dopad socioekonomického znevýhodnění na výkon v řešení problémů významný, je slabší než u výkonu v matematice, čtení nebo přírodních vědách. Na všech úrovních socioekonomického žebříčku je větší rozptyl výkonu v řešení problémů než v matematice, možná proto, že mimoškolní příležitosti k rozvíjení schopnosti řešit problémy jsou rozloženy rovnoměrněji než příležitosti k rozvíjení zdatnosti v matematice nebo čtení.

Přesto nerovný přístup k vysoce kvalitnímu vzdělání znamená, že riziko, že žák nedosáhne odpovídající úrovně výkonu v řešení problémů, je u znevýhodněných žáků v průměru asi dvakrát větší než u jejich zvyhodněnějších vrstevníků. Skutečnost, že nerovnosti v příležitostech k vzdělávání sahají za hranice jednotlivých školních předmětů a ovlivňují výkon v řešení problémů, podtrhuje důležitost podpory vzdělávacích příležitostí pro všechny. Protože současné nerovnosti mají v dlouhodobém horizontu tak významné dopady, měly by se důsledně uplatňovat politiky, které usilují o snížení socioekonomických nerovností ve vzdělávání. Jejich přínos si žáci ponesou do života a budou z něj těžit i v době, kdy už dávno opustí školní lavice.